

III

(Előkészítő jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁG

478. PLENÁRIS ÜLÉS, 2012. FEBRUÁR 22. ÉS 23.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2014–2020)

(COM(2011) 608 végleges – 2011/0269 (COD))

(2012/C 143/09)

Előadó: **Martin SIECKER**Társelőadó: **Jean-Pierre HABER**

2011. október 24-én az Európai Unió Tanácsa, illetve október 25-én az Európai Parlament úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 175. cikkének (3) bekezdése, illetve 304. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (2014–2020)

COM(2011) 608 final – 2011/0269(COD).

Az EGSZB munkájának előkészítésével megbízott Ipari Szerkezetváltás Konzultatív Bizottsága (CCMI) 2012. február 9-én elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2012. február 22–23-án tartott, 478. plenáris ülésén (a február 23-i ülésnapon) 158 szavazattal 10 ellenében, 8 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az EGSZB üdvözlöi, hogy az Európai Bizottság javaslatot terjesztett elő az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapról (EGAA) szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet folytatására. Ugyanakkor az EGSZB nincs meggyőződve arról, hogy az Európai Bizottság valamennyi javaslata megoldást kínál a szóban forgó alappal kapcsolatos problémákra. Az EGAA-kérelmek száma – még mindig – nagyon alacsony, és az EGSZB nem gondolja úgy, hogy az alap mezőgazdaságra való kiterjesztése a megfelelő módja e hiányosság orvoslásának. Az EGSZB ehelyett kiegészítő intézkedéseket javasol az EGAA hatékonyabb kihasználása érdekében, például a küszöbértékek csökkentése és az eljárás meggyorsítása révén, mivel maga az eszköz jól teljesített azokban az esetekben, amikor alkalmazásra került.

1.2 Az alacsony kihasználtság egyik oka az EGAA-ra vonatkozó eljárás lassú és bürokratikus volta, ami az eszköz sajátos jellegéből adódik. Az Európai Bizottság nem dönthet az Európai Parlament és a Tanács együttes bevonása nélkül. A költségvetési hatóság bevonásával bizonyos, igen időigényes eljárási mechanizmusok válnak szükségessé, melyek eddig mindig az összes

kérelem jóváhagyásához vezettek. Ez az adminisztratív jóváhagyási eljárás rendkívül költséges, és az azzal járó kiadásokat jobban is fel lehetne használni.

1.3 Az EGSZB javasolja, hogy a pályázati küszöböt az elbocsátott munkavállalók számát tekintve a javasolt 500-ról 200-ra csökkentsék. Szintén javasolja, hogy az uniós társfinanszírozás arányát növeljék 75%-ra az EGAA hatékonyabb kihasználása érdekében. Az EGSZB továbbá üdvözlöi, hogy a „munkavállaló” fogalmát kiterjesztették a határozott idejű szerződéssel rendelkező munkavállalókra és a kölcsönzött munkavállalókra. Az EGSZB egyetért azzal, hogy az EGAA hatályát az önálló vállalkozókra is kiterjessék. Ez utóbbiak lényegi és fontos szereplők a munkaerőpiacon, és azok közé tartoznak, akiket először érintenek mind a globalizáció, mind pedig a gazdasági válság következményei. Az EGAA-nak azonban soha nem volt feladata a munkaadók támogatása, ezért az EGSZB nem ért egyet azzal, hogy az EGAA-t kkv-k tulajdonos-ügyvezetőire is kiterjessék. A Vállalkozáspolitikai Főigazgatóság külön részlege foglalkozik a kkv-kra vonatkozó politikákkal, és emellett jelentős támogató programok felett is rendelkezik. Az EGAA-nak nem lenne szabad ezeket a programokat akadályoznia.

1.4 Az EGSZB két további lehetőséget szeretne javasolni az EGAA teljesítményének javítására. Az első lehetőség a kkv-eknek az EGAA lehetőségeiről való, erőteljes információs kampánnyal kísért tájékoztatása, a második pedig a szociális partnerek EGAA-pályázatokba való bevonása már az eljárás kezdetétől fogva. Az EGSZB továbbá megdöbbenésének kíván hangot adni amiatt, hogy a Tanács 2011 decemberében úgy határozott, hogy az alap jelenlegi futamidejének utolsó két évében (2012 és 2013) visszavonja azt a lehetőséget, hogy az EGAA-t a gazdasági válság váratlan szociális következményeinek leküzdésére is felhasználhassák. Ez annál is kevésbé érthető, mivel a kérelmek áttekintéséből kiderül, hogy az alap jól teljesített ebben a tekintetben. Az EGSZB ezért arra kéri a Tanácsot, hogy gondolja át ezt a döntést, és teljesen egyértelművé szeretné tenni, hogy azt kívánja, hogy e lehetőséget az alap további, 2014-től 2020-ig terjedő futamideje alatt is biztosítsák.

1.5 Az EGSZB nem ért egyet azzal a javaslattal, hogy az EGAA-t terjesszék ki a mezőgazdaságra, ugyanakkor elismeri, hogy valamit tenni kell e szektor érdekében, ha majd hatályba lépnek olyan jövőbeli kereskedelmi megállapodások, mint a Mercosur-szerződés. A Mercosur az EU egésze számára hasznot hoz, de az Unión belül az előnyök az iparban és a szolgáltatási szektorban jelentkeznek majd, és a mezőgazdaság lesz az az ágazat, amelynek meg kell fizetnie a számlát. Az Európai Bizottság kifejezte, hogy várakozásai szerint a jövőbeli kereskedelmi megállapodásoknak hasonló hatásuk lehet majd. Úgy igazságos, ha a mezőgazdaságot kompenzáljuk az ilyen jellegű hátrányokért, azonban itt az ágazat igényeire szabott megoldásra lenne szükség, például a közös agrárpolitikához kapcsolt strukturális alapok révén. Az EGSZB sürgeti, hogy az EGAA-t, amelyet azért hoztak létre, hogy segítsék az állásukat elvesztett munkavállalókat a munkaerő-piaci reintegrációban, továbbra is erre a célra használják.

1.6 Az EGSZB szorgalmazza, hogy az EGAA-t a válság időszakában is működtessék, és hogy elsősorban az Európai Unión belüli ipari tevékenységek kihelyezésekor/áthelyezésekor lehessen felhasználni.

2. Az Európai Bizottság javaslatának összefoglalása

2.1 2006 márciusában az Európai Bizottság javaslatot terjesztett elő egy Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap létrehozásáról. Az alap célja az, hogy egyszeri és konkrét támogatásokat tegyen lehetővé a munkavállalók újbóli munkaerő-piaci beilleszkedésének megkönnyítése érdekében olyan régiókban, illetve ágazatokban, amelyek súlyos gazdasági károkat szenvedtek el a termelés harmadik országokba történő áthelyezése, a rendkívüli mértékben megnövekedett import vagy bizonyos ágazatokban az Unió piaci részesedésének folyamatos csökkenése következtében. Az EGAA-ból származó finanszírozás legfőbb kritériumaként azt a helyzetet határozták meg, ha egy vállalatnál vagy ugyanabban az ágazatban tevékenykedő vállalatcsoportnál több mint 1 000 főt elbocsátanak egy régióban vagy két egymással határos régióban.

2.2 Az EGAA-t a 2007–2013-as tervezési időszakra hozták létre. A tervezett intézkedések a következők voltak: átképzés, áthelyezési támogatás, induló vállalkozások támogatása és jövedelemkiegészítő juttatások. Az EGAA az adott tagállam kérésére avatkozik be. Az EU által kifizetett összeg nem haladhatta meg a tagállam által előirányzott teljes intézkedéscsomag becsült összköltségének 50%-át. 2009-ben a támogatási kritériumokat a gazdasági válság nyomására módosították. A finanszírozáshoz szükséges elbocsátott munkavállalók számát 1 000-ról 500-ra csökkentették, az EU EGAA-projektekben való részvételének arányát pedig 50%-ról 65%-ra emelték.

2.3 2011 októberében az Európai Bizottság javaslatot terjesztett elő európai parlamenti és tanácsi rendeletre, amelyben az EGAA-nak a 2014–2020-as tervezési időszakban való folytatását irányozta elő az Európa 2020 stratégia célkitűzéseire való kiterjesztésének érdekében. Annak biztosítására, hogy munkaszerződésüktől vagy jogviszonyuktól függetlenül a munkavállalók számára elérhető legyen az EGAA-ból származó támogatás, a munkavállaló fogalmát kiterjesztik, hogy ne csak az 1927/2006/EK rendeletben szereplő, határozatlan időtartamú munkaviszonyt létesítő szerződéssel rendelkező munkavállalókat foglalja magában, hanem a határozott idejű szerződéssel rendelkező munkavállalókat, a kölcsönzött munkavállalókat, a mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások tulajdonos-ügyvezetőit, valamint az önálló vállalkozókat (beleértve a mezőgazdasági termelőket) is. Az EU EGAA-projektekben való részvétele 50% és 65% között lesz majd.

2.4 Az Európai Bizottság javasolta, hogy az EGAA az alkalmazását szükségessé tevő körülmények előre nem látható és sürgős jellege miatt ne képezze a többéves pénzügyi keret (MFF) részét. Az uniós szintű kiadásoknak eredményközpontúknak kell lenniük. Az EGAA-hoz kapcsolódó kiadások vonatkozásában a többéves pénzügyi keret azt a célt tűzi ki, hogy az EGAA révén támogatott munkavállalók legalább 50%-a 12 hónapon belül új és biztos munkahelyet találjon. Annak érdekében, hogy az Európai Bizottság nyomon követhesse, vajon a tagállamok sikeres erőfeszítéseket tesznek-e e cél felé, a tagállamoknak 15 hónap elteltével időközi jelentést kell benyújtaniuk.

3. Általános megjegyzések

3.1 Az EGAA-t egyfajta elsősegélyként hozták létre, olyan eszközként, amely lehetővé tette az EU számára, hogy gyors és rugalmas választ adjon azoknak a munkavállalóknak a támogatása érdekében, akik a globalizáció következtében elvesztették állásukat. Az EGAA számára rendelkezésre álló tőke 3,5 milliárd euró volt a 2007-től 2013-ig tartó hétéves időszak egészére. Az első öt évben, 2007-től 2011-ig, valamivel több, mint 364 millió eurót használtak fel az erre az időszakra rendelkezésre álló 2,5 milliárd euróból. Az EGAA szerény kihasználtságának legfontosabb okai a lassú és bürokratikus adminisztratív eljárás, az 1 000 munkavállalóban meghatározott magas küszöbérték és az alacsony 50%-os társfinanszírozási szint voltak. 2009-ben javult a kihasználtság, miután a pályázati küszöböt 1 000 munkavállalóról 500 munkavállalóra csökkentették, az uniós társfinanszírozás küszöbét 50%-ról 65%-ra növelték, és – bizonyos feltételek teljesülése mellett – a kérelmek nemcsak a globalizáció következményeinek leküzdésére irányulhattak, hanem a gazdasági válság hatásainak enyhítésére is.

3.2 A fenti módosításokat követően az EGAA kihasználtsága a 2007-es nyolc és a 2008-as öt kérelemről 2009-ben és 2010-ben 29 kérelemre nőtt. 2011-ben nyolc kérelmet hagytak jóvá, és 18 kérelem még elbírálás alatt van. Az EGAA-t nagyobb mértékben használták fel a válság következményei elleni küzdelem, mint a globalizáció következményei elleni küzdelem céljaira: három év alatt (az EGAA 2009-es, a válság következményeinek kezelését szolgáló kiterjesztésétől 2011 novemberéig) 53 válsággal kapcsolatos kérelmet nyújtottak be, míg öt év alatt 26 globalizációval kapcsolatos kérelem érkezett. Az 53 válsággal kapcsolatos kérelem 48 607 munkavállalóra vonatkozott, a 26 globalizációval kapcsolatos kérelem pedig 28 135 munkavállalóra, úgyhogy összesen 76 742 munkavállalót segítettek foglalkoztathatóságuk fenntartásában.

3.3 Az EGAA félidős értékelése az akkoriban a 2007–2009-es időszakra vonatkozóan rendelkezésre álló 15 végleges jelentés alapján elemzést nyújtott arról, hogy mennyi érintett munkavállaló talált másik munkát egy év leforgása alatt. Az újrafoglalkoztatás átlagaránya 41,8%-os volt. Az EGAA segítségével társfinanszírozott első 15 projekt közül 6 esetben az újrafoglalkoztatási arányok meghaladták az 50%-os referenciértéket, míg 9 esetben nem érték el a célértéket. Az újrafoglalkoztatási eredmények esetében megfigyelhető eltérések nagyon jelentősek: a németországi 78,2%-os csúcstól a lényegesen alacsonyabb portugál, spanyol és olasz 4–6%-os arányokig. Meg kellene fontolni, hogy a támogatás egy részét nem kellene-e a támogatási eredményekhez kötni, annak érdekében, hogy összehasonlítható legyen a hatékonyság. Középtávon (12 hónappal az EGAA-támogatás befejeződését követően) az újrafoglalkoztatási arányok növekedtek az esetek többségében (ahol rendelkezésre álltak erre vonatkozó információk), a globális gazdasági válság helyi gazdaságokban kibontakozó hatásának ellenére. Az EGAA kedvezményezettjeinek foglalkoztatási aránya időközben 8 esetben nőtt és 3 esetben csökkent. Az újrafoglalkoztatási arány ezekben az esetekben átlagosan 7%-kal nőtt. Indokoltnak tűnik tehát az az általános következtetés, hogy az alap alacsony kihasználtsági fokától eltekintve az eredmények jónak mondhatók.

3.4 Amiről még nem esett szó, az az EGAA alacsony kihasználtságának harmadik oka, azaz, hogy az alap nem rendelkezik saját költségvetéssel. A költségvetési hatóság – ebben az esetben az Európai Parlament és a Tanács – ezért minden egyes kérelem esetében külön bírálja el, hogy a pályázatok érdemesek-e a támogatásra. Annak ellenére, hogy a modell – a meglévő uniós struktúrákon kívül elhelyezkedő eszközként – gyors és rugalmas válaszadást tesz lehetővé, a pontosság végett folytatandó adminisztratív eljárás igen hosszadalmas és bürokratikus. Figyelembe kell venni a jóváhagyási folyamat tetemes költségeit is, például a 22 nyelvre történő fordítás költségeit, az üléstermek és az üléssel kapcsolatos dokumentumok költségeit, a résztvevők által ráfordított időt, a tolmácsolási költségeket, és mindezt a jóváhagyási folyamat különböző szakaszaiban. Minden kérelmet jóváhagytak, és felmerül a kérdés, hogy a jóváhagyási folyamatra költött pénzt nem lenne-e ésszerűbb az érintett munkavállalók javára fordítani. Az EGAA-ra vonatkozó jelenlegi eljárás előnye az, hogy igen átlátható, és ismertté teszi az EU-nak a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem melletti kötelezettségvállalását. Bár az átláthatóság és az ismertség alapvető jelentőséggel bírnak, valamint tenni kell az eljárás felgyorsítása és a költségek csökkentése érdekében is.

3.5 Más lehetséges modelleket is említenek a javaslatban és a kísérő dokumentumokban,⁽¹⁾ mint például az EGAA-nak az ESZA-ba való beépítését vagy az EGAA saját költségvetéssel rendelkező, független szervként való további működtetését. Mindkét modellnek vannak előnyei és hátrányai is. Az EGAA ESZA-ba történő beépítésének legnagyobb hátránya az uniós költségvetésből történő egyértelmű forrás-elkülönítés szükségessége lenne, annak ellenére, hogy lehetetlen a tömeges elbocsátások hosszabb vagy rövidebb távú tervezése. Az egyértelmű előnyök a következők lennének: az ESZA-val való összehangoltság és az azt kiegészítő jelleg, a döntéshozatali folyamat lehetséges rövidülése, valamint az EGAA-kérelmek egyszerűsítése és ésszerűsítése. A 3. opciónak, azaz az EGAA saját költ-

segvetéssel rendelkező, független szervként való további működtetésének a számos hátrány mellett csak egy előnye lenne: az európai szolidaritás szélesebb körű megismertetése.

4. Részletes megjegyzések

4.1 Először is az EGSZB megdöbbenésének kíván hangot adni amiatt, hogy a Tanács 2011 decemberében úgy határozott, hogy az alap jelenlegi futamidejének utolsó két évében (2012 és 2013) visszavonja azt a lehetőséget, hogy az EGAA-t elsősegélyhelyzetben a gazdasági válság váratlan szociális következményeinek leküzdésére is felhasználhassák. Ha a 2011. november 17-ig benyújtott EGAA-kérelmeket áttekintjük, egyértelműen kiderül, hogy az alap viszonylag jól teljesített ebben a tekintetben, és kevésbé jól szerepelt eredeti célját tekintve, azaz a globalizáció következményeinek leküzdését illetően. 2009-ben és 2010-ben is 23 kérelmet hagytak jóvá a válság következményei elleni küzdelem céljára, míg hat kérelmet a globalizáció következményeinek leküzdésére. Az EGSZB ezért sürgeti a Tanácsot, hogy – amíg a válság nem ér véget – mérlegelje az EGAA-nak a válság következményeinek leküzdésére való felhasználhatóságát. Az EGSZB teljesen egyértelművé szeretné tenni, hogy azt kívánja, hogy az alap hatálya a további futamidej alatt is terjedjen ki a gazdasági válság következményeinek leküzdésére, a kérelmek előtt álló akadályok egyidejű csökkentése mellett.

4.2 Bár a kérelmek száma 2008-at követően megnőtt, az EGAA kihasználtsága még mindig igen szerény. Ezért logikusnak tűnik a pályázati küszöbértékeknek a javasoltnál nagyobb mértékű csökkentése. Az EGAA félidős felülvizsgálatának előzetes eredményei többek között a következőket állapítják meg az elbocsátott munkavállalók számára vonatkozó küszöbérték 1 000-ról 500-ra történő csökkentését illetően: „Ugyanakkor, bizonyos esetekben, ez a csökkentett szám még mindig túl magasnak tekinthető, mivel már 200–300 munkahely elvesztése is jelentős zavart okozhat a helyi és regionális viszonylatokban”. A jelenlegi küszöbérték (500 munkavállaló) még mindig túl magas lehet, ha figyelembe vesszük a delokalizáció és a kiszervezés jelenleg zajló folyamatait. Az EGSZB ezért a küszöbérték 200 munkavállalóra történő csökkentését javasolja.

4.3 Az EGSZB két további lehetőséget szeretne javasolni az EGAA teljesítményének javítására. A kkv-k általában túl kicsik, és túl kevés forrással rendelkeznek ahhoz, hogy teljesen tisztában legyenek az EU által bizonyos helyzetekben felkínált lehetőségekkel. Számos kkv, amely olyan problémákkal küszködik, amelyekre az EGAA megoldást kínál, bizonyára nem is tud a szóban forgó alap létezéséről, és így nem tud abból profitálni. Az EGSZB úgy véli, hogy nagyon sokat nyerhetnének azzal, ha a kkv-k tulajdonos-ügyvezetőit erőteljes információs kampány keretében tájékoztatnák az EGAA lehetőségeiről. Egy másik ötlet, amely kedvezően hathat az EGAA teljesítményére, a szociális partnerek EGAA-pályázatokba való bevonása már az eljárás kezdetétől fogva.

4.4 Az eddigi értékelésből többé-kevésbé kiderült, hogy a tagállamok által az EGAA működésének első szakaszában hangoztatott komoly fenntartások részben a fizetendő magas önrésszel függenek össze. Emiatt 2009-ben módosították az arányokat, és úgy tűnik, hogy ennek kedvező hatása volt. Mivel a jelenlegi válság miatt még mindig erős és aktív munkaerő-piaci eszközökre van szükség, az EGSZB javasolja, hogy az uniós társfinanszírozás arányát növeljék 75%-ra az EGAA hatékonyabb kihasználása érdekében.

⁽¹⁾ SEC(2011) 1130, 1131 és 1133 final.

4.5 Az Európai Bizottság azt javasolja, hogy az EGAA az új futamideje alatt is ugyanolyan keretek között működjön, mint jelenleg, azaz a pénzügyi kereten kívüli válságkezelő eszközként. Ennek a modellnek a hátránya a vonatkozó eljárások lassú és bürokratikus volta. A bürokrácia oka részben a brüsszeli, részben a tagállamokban megfigyelhető szűk keresztmetszetekben rejlik. Az EGSZB sürgeti az Európai Bizottságot, hogy találjon megoldást ezekre a szűk keresztmetszetekre, hogy az eljárás rugalmasabbá és gyorsabbá váljék, és a potenciális pályázók ne érezzék azt akadálynak. Például a kérelmeket a régiók nyújtják be, azonban át kell haladniuk a nemzeti csatornákon, ami lényegesen lassítja a folyamatot. A hatékonyság jelentősen növelhető az ilyesfajta eljárások újragondolásával.

4.6 Az EGSZB üdvözlöi, hogy az új rendeletjavaslatban a „munkavállaló” fogalmát nem korlátozták a határozatlan idejű munkaszerződéssel rendelkezőkre, hanem kiterjesztették a határozott idejű szerződéssel rendelkező munkavállalókra és a kölcsönzött munkavállalókra is. Az EGSZB-nek fenntartásai vannak az önálló vállalkozókra való kiterjesztéssel kapcsolatban. Az EGAA-t olyan rugalmas eszközként hozták létre, amely a globalizáció következményeképpen munkájukat elvesztő munkavállalók támogatásának célját szolgálja. Az önálló vállalkozók státusza igen eltérő a tagállamokban. A skála az erős munkaerő-piaci pozícióval rendelkező, magasan képzett szakértőktől az olyan gazdaságilag függő önálló vállalkozókig terjed, akiknek valójában ugyanaz a jogállásuk, mint az egyszemélyes mikrovállalkozások alkalmazottjainak. Az ilyen önálló vállalkozók jelentős hányada fontos részét képezi a munkaerőpiacnak. Az önálló vállalkozók az elsők között lesznek, akiket mind a globalizáció, mind pedig a gazdasági válságok következményei érintenek majd. Ezért az EGSZB azt javasolja, hogy ezeket a munkaerő-piaci szereplőket is vonják be az EGAA-ba a munkanélküliség megelőzése és az alap hatékonyabb kihasználása érdekében.

4.7 Ami a kkv-k tulajdonos-ügyvezetőit illeti, az EGSZB fenntartja aggályait. Ha egy munkavállalókat foglalkoztató kkv tulajdonos-ügyvezetői, akkor munkaadónak számítanak, és nem jogosultak a támogatásra, mivel az EGAA-t állásukat elvesztett munkavállalók számára hozták létre. Az érintett vállalkozások támogatása könnyen a többi kkv-val folytatott verseny torzításához vezethetne. Ennek a csoportnak az EGAA-támogatásra irányuló kérelmei ütköznek a Vállalkozáspolitikai Főigazgatóság kkv-kkal kapcsolatos politikájával, amely az oktatási, képzési és innovációs programok széles kínálatát biztosítja az ilyen vállalkozások részére. Ezért az EGSZB nézete szerint a kkv-k tulajdonos-ügyvezetői nem jogosultak a támogatásra. A szóban forgó kkv-k munkavállalói azonban jogosultak, ha állásukat a globalizáció váratlan következményei folytán veszítették el, és eleget tesznek az EGAA egyéb feltételeinek.

4.8 Az EGSZB nem ért egyet az EGAA mezőgazdasági termelőkre való kiterjesztésével. Az Európai Bizottság a jövőbeli kereskedelmi megállapodásokra való utalással indokolja azt a javaslatát, hogy az EGAA-eszközök akár több mint 80%-át mezőgazdasági üzemekre fordítsák. Az EU azzal számol, hogy az olyan szerződések, mint az EU és egy sor dél-amerikai ország között kötendő Mercosur-szerződés, valószínűleg az EU egésze számára hasznot hoznak majd, az Unión belül azonban első-sorban az ipar és a szolgáltatási szektor profitál majd ebből, míg a hátrányok a mezőgazdaságot fogják sújtani. Valószínű, hogy számos ilyen jövőbeli egyezmény hasonló eredménnyel jár majd.

4.9 A javaslat megállapítja, hogy az EGAA célja az, hogy „specifikus, egyszeri támogatásban részesüljenek azok a munkavállalók, akiknek elbocsátását a termelés és a kereskedelem fokozódó globalizálódása miatt bekövetkező fő strukturális változások idézték elő”. A következő bekezdésben az Európai Bizottság hozzáteszi, hogy „az EGAA révén az Uniónak segítséget kell nyújtania azon tömeges elbocsátások esetén is, amelyeket valamely előre nem látott válság miatt a helyi, regionális vagy nemzeti gazdaság komoly zavara idéz elő. Az EGAA hatályát tovább bővítik, hogy átmeneti támogatást nyújtsanak olyan mezőgazdasági termelők számára, akik az Unió által megkötött, a mezőgazdasági termékeket érintő kereskedelmi megállapodások eredményeként kialakult új piaci helyzethez kénytelenek alkalmazkodni”.

4.10 Van néhány fontos oka annak, hogy az EGAA miért nem megfelelő eszköz a mezőgazdasági termelőkre való kiterjesztésre. A problémák, amelyekkel a mezőgazdaság a szóban forgó kereskedelmi megállapodások következményeképpen szembesül majd, strukturális jellegűek, mivel minden jövőbeli szerződésnek várhatóan ugyanaz lesz az eredménye, az EGAA viszont csak ideiglenes eszközt jelent. Ráadásul az olyan kereskedelmi megállapodásokat, mint a Mercosur, általában évekig tárgyalják, és így nem tekinthetők olyan megállapodásnak, amelyet „valamely előre nem látott válság miatt a helyi, regionális vagy nemzeti gazdaság komoly zavara idéz elő”. Éppen ellenkezőleg: ezek a megállapodások a helyi, regionális vagy nemzeti gazdaság olyan komoly zavarainak tekinthetők, amelyeket az Európai Unió szándékos és gondosan előkészített fellépése okoz majd. A mezőgazdaságot természetesen kompenzálni kell ezért a teherért. Ezt azonban a mezőgazdaság sajátos igényeire szabott eszköz segítségével kell megtenni. Az EGSZB sürgeti, hogy az EGAA-t, amelyet azért hoztak létre, hogy segítsék az állásukat elvesztett munkavállalókat a munkaerő-piaci reintegrációban, továbbra is erre a célra használják.

Kelt Brüsszelben, 2012. február 23-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Staffan NILSSON